

21
2025

РІЧНИК РУСКОЙ БУРСЫ ROCZNIK RUSKIEJ BURSЫ

Лемківська/русинська література
Literatura łemkowska/rusińska

ДОКУМЕНТЫ • DOKUMENTY

ДИСКУРС • DYSKURS

- Олена Дуць-Файфер *Што то ест лемківська/русинська література і ци тото звіданя ма буд-яке значыня?*
- Nicholas Kyle Kupensky *Reading Carpatho-Rusyn Literature: Aleksander Dukhnovych as a Romantic Writer*
- Маріанна Лявинец-Угрин *К вопросу изгяждованя карпаторусинської навчальной літературы для дітей. Від букваря Мануїла Ольшавського Elementa puerilis institutionis in lingua latina... (1746) до книги Маленькая образна Библия Ветхаго и Новаго завѣта въ употребленіе сельскихъ дѣтей (1864) Андрия Поповича*
- Домініка Новотна *Історічно-культурный контекст літературного розвитку карпаторусинської діаспори в США і вопросы транскulturалізма*
- Томаш Калинич *Наша географічна правда: творіня Лемковины і Карпатской Руси в текстах і мапах Димитрия Вислоцкого*
- Каміль Федерига, Домна Цепляк *Хыжа постпамяти. Лемківська поезія як простір культуровой реконструкції*
- Павел Коробчак *Причынок до реконструкції світа вартости Лемків на примірі оповіданя Теодора Кузяка Таке было мое дітиньство*
- Михал Павліч *Дві сторінки єдної творчости. Неодділность травмы і живота в поезії Юрка Харитуня*
- Nicholas Kyle Kupensky (ed.) *Special Section: Placing Lemko Literature: Debating Helena Duć-Fajfer's Treading Paths*

ПЕРЕКЛАДЫ • TŁUMACZENIA

РЕЦЕНЗИИ І СПРАВОВДАНЯ • RECENZJE I SPRAWOZDANIA

21
2025

РІЧНИК РУСКОЙ БУРСЫ
ROCZNIK RUSKIEJ BURSY
RUSKA BURSA ANNUAL

Лемківска/русиньска література
Literatura łemkowska/rusińska

зредагувала
ОЛЕНА ДУЦЬ-ФАЙФЕР

секретар редакції
КЛАВДИЯ НОВАК

pod redakcją
HELENY DUĆ-FAJFER

sekretarz redakcji
KLAUDIA NOWAK

edited by
OLENA DUC-FAJFER

editorial secretary
KLAUDIA NOWAK

Gorlice
Kraków

Горлиці
Краків

WYDAWNICTWO
KSIĘGARNIA
AKADEMICKA

Наукова Рада
др Богдан Горбаль
(Ньюйоркська Публична Бібліотека)
проф. Михайл Капраль
(Русинський Науковий Інститут в Будапешті)
проф. Павел Роберт Маґочій
(Торонтоський Університет)
доц. др Анна Плішкова
(Пряшівський Університет)
проф. Ахім Рабус
(Університет во Фрайбургу)
проф. Елейн Русинко
(Університет в Мериланд)
др габ. Якуб Садовскі, проф. ЯУ
(Ягайлонський Університет)
проф. Михайло Фейса
(Університет в Новым Саді)
проф. др габ. Генрик Фонтаньскі
(Шлезьскій Університет)

Rada Naukowa
dr Bohdan Horbal
(New York Public Library)
prof. dr Mihály Káprály
(Rusynskij Naukovyj Instytut w Budapeszcie)
prof. dr Paul Robert Magocsi
(University of Toronto)
doc. dr Anna Pliškova
(Prešovska Univerzita v Prešovie)
prof. Achim Rabus
(Universität Freiburg)
prof. Elaine Rusinko
(University of Maryland)
dr hab. Jakub Sadowski, prof. UJ
(Uniwersytet Jagielloński)
prof. Mychajło Fejsa
(Univerzitet u Novom Sadu)
prof. dr hab. Henryk Fontański
(Uniwersytet Śląski)

Рецензенты річника
др габ. Ян Яцек Брускі, проф. ЯУ
др габ. Крістіна Воронцова, проф. ЯУ
др Богдан Горбаль
др габ. Анджей А. Земба
др Тадей Карабович
проф. др Петер Каша
др габ. Фома Квока
проф. др Рената Макарска
др Кароліна Поспішил
доц. др Ана Рімар-Сімунович
проф. Елейн Русинко
др габ. Катажына Савіцка-Межыньска, проф. УвБ
др габ. Якуб Садовскі, проф. ЯУ
др Уршуля Трояновска
проф. др габ. Адам Фаловскі
проф. др габ. Генрик Фонтаньскі
проф. др габ. Василій Шукін

Recenzenci rocznika
dr hab. Jan Jacek Bruski, prof. UJ
dr hab. Kristina Vorontsova, prof. UJ
dr Bogdan Horbal
dr hab. Andrzej A. Zięba
dr Tadeusz Karabowicz
prof. PhDr. Peter Káša, CSc.
dr hab. Tomasz Kwoka
prof. dr Renata Makarska
dr Karolina Pospizil
doc. dr Ana Rimar-Simunović
prof. Elaine Rusinko
dr hab. Katarzyna Sawicka-Mierzyńska, prof. UwB
dr hab. Jakub Sadowski, prof. UJ
dr Urszula Trojanowska
prof. dr hab. Adam Fałowski
prof. dr hab. Henryk Fontański
prof. dr hab. Wasilij Szczukin

Адрес редакції

Stowarzyszenie „Ruska Bursa” w Gorlicach
38-300 Gorlice, ul. Sienkiewicza 28

ISSN 1896-222X

Публикация выдана в двух версиях:
электронной (первостная версия)
і друкуваній (наклад 200 прим.)

Copyright by Стіваришья «Руска Бурса»
в Іорлицях and individual authors, 2025

Зреалізовано завдяки дотации Міністра
Внутрішніх Справ і Адміністрації

Публикация выдана під патронатом Інституту
Східнославянської Філології Ягайлонського Університету

Публикация выражат лем погляды автора/авторів
і не може быти принимана як офіційне становиско
Міністра Внутрішніх Справ і Адміністрації.

Секретар Редакції
Клавдія Новак

Коректа
Каміль Федерига, Александра Собаньска

Выдавництво

Księgarnia Akademicka
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków,
tel. 12 431 27 43, 12 421 13 87,
e-mail: journals@akademicka.pl

Księgarnia internetowa: <https://akademicka.pl>

Adres redakcji

Stowarzyszenie „Ruska Bursa” w Gorlicach
38-300 Gorlice, ul. Sienkiewicza 28

ISSN 1896-222X

Publikacja wydana w dwóch wersjach:
elektronicznej (wersja pierwotna)
oraz drukowanej (nakład 200 egz.)

Copyright by Stowarzyszenie „Ruska Bursa”
w Gorlicach and individual authors, 2025

Zrealizowano dzięki dotacji Ministra
Spraw Wewnętrznych i Administracji

Publikacja wydana pod patronatem Instytutu Filologii
Wschodniosłowiańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/autorów
і nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem
Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Sekretarz Redakcji
Klaudia Nowak

Korekta
Kamil Federyga, Aleksandra Sobańska

Wydawnictwo

Księgarnia Akademicka
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków,
tel. 12 431 27 43, 12 421 13 87,
e-mail: journals@akademicka.pl

Księgarnia internetowa: <https://akademicka.pl>

Зміст • Spis treści

<i>Vstup</i>	11
<i>Wstęp</i>	17
ДОКУМЕНТЫ • DOKUMENTY	23
<i>Wprowadzenie</i>	25
ДИСКУРС • DYSKURS	39
Олена Дуць-Файфер <i>Што то єст лемківска література і ци тото звіданя ма буд-яке значыня?</i>	41
Nicholas Kyle Kupensky <i>Reading Carpatho-Rusyn Literature: Aleksander Dukhnovych as a Romantic Writer</i>	63
Маріанна Лявинец-Угрин <i>К вопросу изгядования карпаторусинської навчальной літературы для дітей: від букваря Мануїла Ольшавського Elementa puerilis institutionis in lingua latina... (1746) до книги Маленькая образна Библия Ветхаго и Новаго завѣта въ употребленіе сельскихъ дѣтей (1864) Андрія Поповича</i>	97
Домініка Новотна <i>Історічно-культурний контекст літературного розвитку карпаторусинської діаспори в США і вопросы транскulturалізма.</i>	125
Томаш Калинич <i>Наша географічна правда: творіння Лемковини і Карпатской Руси в текстах і мапах Димитрия Вислоцкого.</i>	141
Каміль Федерига, Домна Цепляк <i>Хыжа постпамяти. Лемківска поезия як простір культуровой реконструкції.</i>	163

Павел Коробчак	
<i>Причынок до реконструкції світа вартости Лемків на примірі оповідання Теодора Кузяка</i>	
Таке було моє дітиньство	185
Михал Павліч	
<i>Дві сторінки єдної творчости. Неодділность травми і жывота в поезії Юрка Харитуна . . . . .</i>	215
<i>Special Section: Placing Lemko Literature: Debating Helena Duć-Fajfer's</i>	
<i>Treading Paths . . . . .</i>	229
Nicholas Kyle Kupensky	
<i>Placing Lemko Literature: Debating Helena Duć-Fajfer's</i>	
<i>Treading Paths . . . . .</i>	229
Elaine Rusinko	
<i>Treading Paths and Straddling Borders: Approaches to New Literatures . . . . .</i>	233
David Powelstock	
<i>Treading Paths between Philology and Poetics: Lemko Literature's Prosaic Origins . . . . .</i>	237
Agnieszka Jeżyk	
<i>Towards a Multicultural History of Polish Literature: Treading Paths and Polish Studies . . . . .</i>	240
Bogdan Horbal	
<i>Finding Lemko Literature: Treading Paths as Bibliography . . . . .</i>	242
Helena Duć-Fajfer	
<i>Treading Paths as Corpus: The Author Responds . . . . .</i>	248
ПЕРЕКЛАДЫ • TŁUMACZENIA	251
Емілі Аптер	
<i>Проти Світовій Літературі. Вводне слово . . . . .</i>	253

РЕЦЕНЗИИ І СПРАВОЗДАНЯ • RECENZJE I SPRAWOZDANIA ... 273

Gavin Moulton

Sarkisian, Aram G. 2025. Orthodoxy on the Line: Russian Orthodox Christians and Labor Migration in the Progressive Era. New York: New York University Press, 336 pp...... 275

Записки о авторах 279

Noty o autorach 285

Table of Contents

<i>Introduction</i>	11
<i>Introduction</i>	17
DOCUMENTS	23
<i>Introduction</i>	25
DISCOURSE	39
Olena Duć-Fajfer <i>What is Lemko/Rusyn Literature and Does It Matter?</i>	41
Nicholas Kyle Kupensky <i>Reading Carpatho-Rusyn Literature: Aleksander Dukhnovych as a Romantic Writer</i>	63
Marianna Lyavinecz-Ugrin <i>On the Study of Carpatho-Rusyn Educational Literature for Children: From Manuil Olshavsky's Elementa puerilis institutionis in lingua latina... (1746) to Andrii Popovych's A Little Illustrated Bible of the Old and New Testament for the Use of Rural Children (1864) ...</i>	97
Dominika Novotná <i>The Historical and Cultural Context of the Literary Development of the Carpatho-Rusyn Diaspora in the USA and Questions of Transculturalism.</i>	125
Tomash Kalynych <i>Our Geographic Truth: Making Lemkovyna and Carpathian Rus' in Dymytrii Vyslotskii's Texts and Maps.</i>	141
Kamil Federyga, Dominika Cieplak <i>Home of Postmemory: Lemko Poetry as a Space of Cultural Reconstruction</i>	163

Paweł Korobczak	
<i>A Contribution to the Reconstruction of the Lemkos' World of Values Based on Teodor Kuziak's Short Story This Was My Childhood. . . . .</i>	185
Michal Pavlič	
<i>Two Sides of a Single Creative Work: The Inseparability of Trauma and Life in the Poetry of Iurko Kharytun. . . . .</i>	215
<i>Special Section: Placing Lemko Literature: Debating Helena Duć-Fajfer's Treading Paths . . . . .</i>	229
Nicholas Kyle Kupensky	
<i>Placing Lemko Literature: Debating Helena Duć-Fajfer's Treading Paths . . . . .</i>	229
Elaine Rusinko	
<i>Treading Paths and Straddling Borders: Approaches to New Literatures . . . . .</i>	233
David Powelstock	
<i>Treading Paths between Philology and Poetics: Lemko Literature's Prosaic Origins . . . . .</i>	237
Agnieszka Jeżyk	
<i>Towards a Multicultural History of Polish Literature: Treading Paths and Polish Studies. . . . .</i>	240
Bogdan Horbal	
<i>Finding Lemko Literature: Treading Paths as Bibliography. . . . .</i>	242
Helena Duć-Fajfer	
<i>Treading Paths as Corpus: The Author Responds . . . . .</i>	248
TRANSLATIONS	251
Emily Apter	
<i>Against World Literature: Introduction . . . . .</i>	253

REVIEWS AND REPORTS 273

Gavin Moulton

Sarkisian, Aram G. 2025. Orthodoxy on the Line: Russian Orthodox Christians and Labor Migration in the Progressive Era. New York: New York University Press, 336 pp..... 275

Biographical notes 279

Biographical notes 285